

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2013. december 12. *

„Környezet — Hulladékok — Fogalom — 2006/12/EK irányelv — Hulladékszállítás — Az illetékes nemzeti hatóságok tájékoztatása — 259/93/EGK rendelet — Anyagtól vagy tárgytól való megválást jelző cselekedet, szándék vagy kötelezettség fennállása”

A C-241/12. és C-242/12. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Rechtbank te Rotterdam (Hollandia) a Bírósághoz 2012. május 18-án érkezett, 2012. május 11-i határozataival terjesztett elő

a **Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV** (C-241/12),

a **Belgian Shell NV** (C-242/12)

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács tagjaként eljáró bíró, A. Borg Barthet (előadó), E. Levits és M. Berger bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. március 6-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV és a Belgian Shell NV képviseletében R. Fibbe és R. Laan advocaten,
- a holland kormány képviseletében M. de Ree és C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében A. Alcover San Pedro, D. Düsterhaus és P.-J. Loewenthal, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. június 18-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a 2001. december 28-i 2557/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 349., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 378. o.) módosított, az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1993. február 1-jei 259/93/EGK tanácsi rendelet (HL L 30., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2.kötet, 176. o.; a továbbiakban: 259/93 rendelet) és a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 190., 1. o.) szerinti „hulladék” fogalmának értelmezésére vonatkoznak.
- 2 E kérelmeket a Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV és a Belgian Shell BV NV (a továbbiakban együttesen Shell) ellen tévedésből egy tétel metil-terc-butil-éterrel kevert nagyon alacsony kéntartalmú dízelolaj (a továbbiakban: szóban forgó tétel) Belgiumból Hollandiába történő szállítása okán indított két büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 259/93 rendelet

- 3 A 259/93 rendelet hatodik, kilencedik és tizenhatodik preambulumbekzdése a következőképpen rendelkezik:

„mivel fontos, hogy a hulladékok szállításának felügyeletét és ellenőrzését oly módon szervezzék meg, amely számításba veszi a környezet minősége megőrzésének, védelmének és javításának szükségességét;

[...]

mivel a hulladékszállítványokat az illetékes hatóságoknak előzetesen be kell jelenteni, lehetővé téve számukra, hogy kellően tájékozódjanak a hulladék típusáról, szállításáról és ártalmatlanításáról vagy hasznosításáról, hogy e hatóságok meg tudjanak tenni minden szükséges intézkedést az emberi egészség és környezet védelme érdekében, beleértve a szállítvány indítása elleni kellően indokolt kifogások lehetőségét is;

[...]

mivel illegális hulladékszállítás esetén az a személy, akinek a magatartása előidézte az ilyen szállítást, köteles a hulladékot visszavenni, illetve ártalmatlanítani, vagy egyéb, környezetbarát módon hasznosítani; mivel ha ez a személy elmulasztaná ennek megtételét, akkor – illetékességüktől függően – a küldő vagy a rendeltetési ország illetékes hatóságainak maguknak kell beavatkozniuk”.

- 4 A 259/93 rendelet 2. cikke szerint:

„[...]

- a) »hulladék«: a [hulladékokról szóló, 1975. július 15-i] 75/442/EGK [tanácsi] irányelv [HL L 194., 39. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 23. o.] 1. cikkének a) pontjában meghatározott hulladék;

[...]

h) »címezett«: az a személy vagy vállalkozás, akihez vagy amelyhez a hulladékot ártalmatlanítás vagy hasznosítás céljából elszállítják;

i) »ártalmatlanítás«: a 75/442/EGK irányelv 1. cikkének e) pontja szerinti ártalmatlanítás;

[...]

k) »hasznosítás«: a 75/442/EGK irányelv 1. cikkének f) pontja szerinti hasznosítás”.

- 5 A 259/93 rendelet „Hulladékok tagállamok közötti szállítása” című II. címe tartalmaz egy, az ártalmatlanításra szánt hulladékok szállítását érintő eljárásra vonatkozó A. fejezetet, amelynek részét képezi e rendelet 3. cikke. E cikk (1) bekezdése előírja:

„Ha a bejelentő ártalmatlanításra szánt hulladékot szándékozik egyik tagállamból egy másik tagállamba szállítani, illetve azt át szándékozik szállítani egy vagy több más tagállam területén – a 25. cikk (2) bekezdésének és a 26. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül –, akkor ezt bejelenti a rendeltetési ország illetékes hatóságának, és elküldi a bejelentés másolatát a küldő- és a tranzitországok illetékes hatóságainak és a címezettnek.”

- 6 E rendelet 5. cikkének (1) bekezdése szerint a szállítást csak akkor lehet teljesíteni, miután a bejelentő megkapta a rendeltetési ország illetékes hatóságának engedélyét.

- 7 A 259/93 rendelet II. címének B. fejezete a hasznosításra szánt hulladékok szállítását érintő eljárásra vonatkozik. E rendelet e fejezethez tartozó 6. cikke az (1) bekezdésében előírja:

„Ha a bejelentő a III. mellékletben szereplő, hasznosításra szánt hulladékot szándékozik egyik tagállamból egy másik tagállamba szállítani, illetve azt át szándékozik szállítani egy vagy több más tagállam területén – a 25. cikk (2) bekezdésének és a 26. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül –, akkor ezt bejelenti a rendeltetési ország illetékes hatóságának, és a bejelentés másolatát elküldi a küldő- és a tranzitország illetékes hatóságainak és a címezettnek.”

- 8 Az említett rendelet 26. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Illegális szállításnak minősül az olyan hulladékszállítás, amelyet úgy bonyolítanak le, hogy:

a) nem jelentik be azt az e rendelet rendelkezéseiben említett összes érintett illetékes hatóságnak;

vagy

b) az e rendelet rendelkezéseiben említett érintett illetékes hatóságok azt nem hagyják jóvá

[...]”

Az 1013/2006 rendelet

- 9 Az 1013/2006 rendelet 2. cikke szerint „»hulladék«: a [hulladékokról szóló, 2006. április 5-i] 2006/12/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [HL L 114., 9. o.] 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott hulladék.”

- 10 E rendelet 61. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A 259/93/EGK rendelet és a 94/774/EK határozat 2007. július 12-től hatályát veszti.”

11 Az említett rendelet 64. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2007. július 12-től kell alkalmazni.”

A 2006/12 irányelv

12 A 2006/12 irányelv (2)–(4) és (6) preambulumbekzdése kimondja:

„(2) A hulladékgazdálkodással kapcsolatos minden szabályozás alapvető célja az emberi egészség és a környezet védelme a hulladék gyűjtése, szállítása, kezelése, tárolása és lerakása által okozott káros hatások ellen.

(3) A hulladékgazdálkodás hatékonyságának a Közösségben történő javítása érdekében egyaránt szükség van a közös terminológiára és a hulladék fogalmának meghatározására.

(4) A hulladékártalmatlanításra és -hasznosításra vonatkozó hatékony és következetes szabályozást, néhány kivételtől eltekintve, alkalmazni kell minden ingó dologra, amelyről tulajdonosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.

[...]

(6) A környezetvédelem magas szintjének elérése érdekében a tagállamok[...] lépéseket tesznek a hulladékok felelősséggel végzett ártalmatlanításának és hasznosításának biztosítására [...]

13 Ezen irányelv 1. cikke előírja:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »hulladék«: az I. mellékletben felsorolt kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelyről birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles;

b) »termelő«: akinek a tevékenysége során hulladék keletkezik (»eredeti termelő«) és/vagy bárki, aki előkezelést, keverést vagy egyéb olyan műveletet végez, ami ezen hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményez;

c) »birtokos«: a hulladék termelője, illetve az a természetes vagy jogi személy, akinek a hulladék a birtokában van;

[...]

e) »ártalmatlanítás«: bármely művelet, amit a II. A. melléklet felsorol;

f) »hasznosítás«: bármely művelet, amit a II. B. melléklet felsorol;

[...]

(2) Az (1) bekezdés a) pontjához a Bizottság a 18. cikk (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően jegyzéket készít azokról a hulladékokról, amelyek az I. mellékletben felsorolt hulladékkategóriákba tartoznak. Ezt a jegyzéket időről időre áttekinti, és ha szükséges, ugyanezen eljárás szerint felülvizsgálja.”

14 Az említett irányelv 4. cikke előírja:

„(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hulladék hasznosítása vagy ártalmatlanítása az emberi egészség veszélyeztetése, valamint anélkül történjen, hogy olyan folyamatokat vagy módszereket használnának, amelyek veszélyesek lehetnek a környezetre [...]

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében is, hogy megtiltsák a hulladékok elhagyását vagy illegális lerakását, illetve ellenőrizetlen ártalmatlanítását.”

15 Ugyanezen irányelv 8. cikke értelmében:

„A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy bármely hulladékbirtokos:

a) átadja hulladékát kezelésre egy magán- vagy közületi hulladékgyűjtőnek vagy egy olyan vállalkozásnak, aki a II. A. vagy II. B. mellékletben felsorolt műveleteket végzi,

vagy

b) maga hasznosítsa vagy ártalmatlanítsa a hulladékát ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban.”

16 A 2006/12 irányelv 20. cikke előírja:

„A 75/442/EGK irányelv hatályát veszti, a III. melléklet B. részében említett irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvekre való hivatkozásokat erre az irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni, a IV. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban.”

17 A 2006/12 irányelv a 21. cikke értelmében 2006. május 17-én lépett hatályba.

18 Ezen irányelv I. melléklete az alábbi hulladékkegóriákat sorolja fel:

„[...]

Q2 Előírásoknak meg nem felelő termékek

[...]

Q4 Kiömlött, veszendőbe ment, vagy egyéb kárt szenvedett anyagok, beleértve bármely, baleset következményeként szennyeződött anyagot, berendezést stb.

[...]

Q7 További használatra alkalmatlanná vált anyagok (pl. szennyeződött savak, oldószeres, kimerült edzősók stb.)

[...]

Q14 Olyan termékek, amelyek birtokosuk számára tovább nem használhatók (pl. mezőgazdasági, háztartási, irodai, kereskedelmi és bolti hulladékok stb.)

[...]

Q16 Bármely olyan anyag vagy termék, ami [helyesen: amely] nem tartozik a fenti kategóriákba”.

19 Az említett irányelv II B. melléklete az alábbi hasznosítást szolgáló műveleteket tartalmazza:

„R 1 Fűtőanyagként történő felhasználás vagy más módon energia előállítása

R 2 Oldószerek visszanyerése/regenerálása

R 3 Oldószerként nem használatos szerves anyagok visszanyerése/újrafeldolgozása (beleértve a komposztálást és más biológiai átalakítási műveleteket is)

R 4 Fémek és fémvegyületek visszanyerése/újrafeldolgozása

R 5 Egyéb szerves anyagok visszanyerése/újrafeldolgozása

R 6 Savak és lúgok regenerálása

R 7 Szennyezéscsökkentésre használt anyagok összetevőinek visszanyerése

R 8 Katalizátorok összetevőinek visszanyerése

R 9 Olajok újrafinomítása vagy más célra történő újrahasználata

R 10 Talajban történő hasznosítás, amely mezőgazdasági vagy ökológiai szempontból előnyös

R 11 Az R1–R10 műveletek valamelyikéből származó hulladék hasznosítása

R 12 Átalakítás az R1–R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében.

R 13 Tárolás a R1–R12 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)”.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20 2006. szeptember 3-án a Shell nagyon alacsony kéntartalmú dízelolajjal (Ultra Light Sulphur Diesel; a továbbiakban: ULSD) rakodott meg Hollandiában egy tartályhajót, egy Belgiumban letelepedett ügyfélhez (a továbbiakban: belga ügyfél) történő szállítása érdekében.

21 Amikor a szóban forgó tételt leszállította ezen ügyfélnek, kitűnt, hogy a rakodáskor e tartályhajó tartályai metil-terc-butil-éter maradványt tartalmaztak, amellyel összekeveredett az ULSD.

22 E tétel lobbanáspontja túl alacsony volt az eredeti rendeltetése szerinti, dízelüzemanyagként történő értékesítéshez, és mivel a címzett a környezetvédelmi engedélyére tekintettel nem tárolhatta a keveréket, visszaadta az említett tételt a Shellnek, amely azt Hollandiába szállította.

23 A Rechtbank te Rotterdam előtt az ügyész állítja, hogy a Belgiumból Hollandiába történő szállításakor a kérdéses termék hulladéknak minősült, és mivel a Shell nem felelt meg a 259/93 rendelet 15. cikkében előírt bejelentési eljárásnak, megállapították felelősségét az e rendelet 26. cikkének (1) bekezdése szerinti illegális szállítás miatt.

24 A Shell ezzel szemben azt állítja, hogy a szóban forgó tétel nem minősíthető hulladéknak.

25 A Rechtbank te Rotterdam, miután úgy ítélte meg, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita megoldása a „hulladék” 259/93 és 1013/2006 rendelet szerinti fogalmának értelmezésétől függ, úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A 259/93 rendelet és az 1013/2006 rendelet értelmében vett hulladéknak kell-e tekinteni egy tétel dízelolajat, ha:

- a tételt [ULSD] alkotja, amelyet tévedésből metil-terc-butil-éterrel keverték;
- a tétel a vevő részére történő értékesítést követően – a keveredés miatt – nyilvánvalóan nem felel meg a vevő és az eladó közötti megállapodás szerinti különleges tulajdonságoknak (és ezáltal »off spec«),
- az eladó a tételt – a vevő általi kifogásolást követően – az adásvételi szerződés alapján visszaveszi és a vételárat visszatéríti,
- az eladó a tételt – adott esetben egy másik termékkel történő keverését követően – ismét forgalomba kívánja hozni?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

- a) A fent ismertetett ténybeli körülmények között meghatározható-e az az időpont, amelytől kezdve ez az eset áll fenn?
- b) Nem hulladéknak minősülő termékke alakul-e át a tétel a vevő részére történő értékesítés és az eladó által vagy nevében végzett újbóli összekeverés közötti bármely időpontban, és ha igen, mely időpontban?

3) Jelentőséggel bír-e az első kérdésre adandó válasz szempontjából, hogy:

- a tétel a tiszta ULSD-vel azonos módon felhasználható volt-e üzemanyagként, alacsony lobbaspontja miatt azonban már nem felelt meg a (biztonsági) követelményeknek,
- a vevő a tételt annak új összetételére tekintettel tárolhatta-e a környezetvédelmi engedély szerint,
- a vevő a tételt felhasználhatta-e a tervezett célra, gázolajként az üzemanyagtöltő állomásokon történő értékesítésre,
- a vevő szándéka az adásvételi szerződés alapján az eladónak történő visszaadásra irányult-e, vagy sem,
- az eladó szándéka az összekeverés révén történő átalakításra és az újbóli forgalomba hozatalra tekintettel ténylegesen a tétel visszavételére irányult-e,
- a tételt helyreállították-e, vagy sem, akár a tétel eredetileg tervezett állapotának helyreállítása, akár olyan termékke történő átalakítása révén, amely az eredeti ULSD-tétel piaci értékéhez közeli áron értékesíthető,
- e helyreállítási cselekmény a gyártási folyamat szokásos részét képezi-e,
- a tétel piaci értéke azon állapotban, amelyben az az eladó általi visszavétel időpontjában van, (megközelítőleg) megegyezik-e a megállapodás szerinti különleges tulajdonságokkal rendelkező termék árával,

- a visszavett tétel abban az állapotban, amelyben az a visszavétel időpontjában van, átalakítás nélkül értékesíthető-e a piacon,
  - a tételhez hasonló termékekkel való kereskedelem szokásosnak, és a kereskedelmi forgalomban nem hulladékkereskedelemnek tekintendő-e?”
- 26 A Bíróság elnöke a 2012. július 2-i végzésével az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélelhozatal céljából egyesítette a C-241/12. és C-242/12. sz. ügyeket.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 27 Az együttesen vizsgálandó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseivel a Rechtbank te Rotterdam lényegében arra vár választ, hogy a 259/93 és 1013/2006 rendelet szerinti hulladéknak minősül-e az olyan tétel dízelolaj, amely a tartályhajóra rakodásakor tévedésből más anyaggal összekeveredett, ha a vevőnek történő értékesítést követően kiderült, hogy az nem felel meg sem a szerződéses megállapodásoknak, sem pedig a biztonsági követelményeknek a túl alacsony lobbánáspontja miatt, és hogy az új összetétele okán a vevő a környezetvédelmi engedélye szerint nem tárolhatta azt, és nem is értékesíthette üzemanyagotöltő állomásnak a rendeltetése szerinti dízelüzemanyagként, így a vevő általi kifogásolást követően visszaadta az eladónak, aki azt egy másik termékkel összekeverését követően újbóli forgalomba kívánja hozni.
- 28 Először is meg kell állapítani, hogy az 1013/2006 rendelet, amelynek értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság kéri, időbeli hatályát tekintve nem alkalmazandó az alapeljárásokban, mivel, amint az az iratokból kitűnik, a szóban forgó tételt 2006. szeptember hónapban rakodták a Hollandiába tartó hajóra.
- 29 Ugyanis elegendő e tekintetben megállapítani, hogy az 1013/2006 rendelet 64. cikkének (1) bekezdése szerint e rendelet 2007. július 12-től volt alkalmazandó, amely időpontban egyébiránt, amint azt a 61. cikkének (1) bekezdése előírja, hatályon kívül helyezte a 259/93 rendeletet.
- 30 Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket a 259/93 rendelet vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatban kell vizsgálni.
- 31 Amint az a hatodik preambulumbekzdéséből kitűnik, a 259/93 rendelet célja a hulladékok szállítása felügyeletének és ellenőrzésének oly módon történő megszervezése, amely számításba veszi a környezet minősége megőrzésének, védelmének és javításának szükségességét.
- 32 Különösen a 259/93 rendelet kilencedik preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (1) bekezdéséből és 6. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy az ártalmatlanításra vagy hasznosításra szánt hulladékok egyik tagállamból egy másik tagállamba történő szállítását és/vagy egy vagy több más tagállam területén történő átszállítását előzetesen be kell jelenteni az illetékes hatóságoknak, hogy e hatóságok meg tudjanak tenni minden szükséges intézkedést az emberi egészség és környezet védelme érdekében.
- 33 Ezen összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy a szóban forgó tétel az e rendelet szerinti „hulladék” fogalma alá tartozik-e, annak megállapítása érdekében, hogy az említett rendelkezéseket alkalmazva a Shell köteles volt-e tájékoztatni a holland hatóságokat e tétel Belgiumból Hollandiába történő szállításáról.
- 34 A 259/93 rendeletnek a 2006/12 irányelv 20. cikkével összefüggésben értelmezett 2. cikkének a) pontja szerint „hulladék” az ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott anyag vagy tárgy, azaz „az [említett irányelv] I. melléklet[é]ben felsorolt kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnik, megválni szándékozik vagy megválni köteles”.

- 35 A 2006/12 irányelv I. mellékletében szereplő Q16 fennmaradó kategóriára figyelemmel, amely kategóriába tartozik „[b]ármely olyan anyag vagy termék, ami [helyesen: amely] nem tartozik a [fent említett] kategóriákba”, az ezen I. mellékletben foglalt hulladékkategóriák jegyzéke főszabály szerint példálózó jellegű. Ugyanez vonatkozik a Bizottság által az ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdése szerint készített, az említett I. mellékletben felsorolt kategóriákba tartozó hulladékok jegyzékére is.
- 36 Ez nem befolyásolja azt, hogy az a tény, hogy valamely anyag vagy termék, a Q16 kategórián kívüli ezen egy vagy több hulladékkategóriába tartozik, az első utalás arra, hogy a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti „hulladékról” van szó.
- 37 Emellett, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a „hulladék” minősítés mindenekelőtt a birtokos magatartásán és a „megválni” kifejezés jelentésén alapul (lásd ebben az értelemben a C-188/07. sz. Commune de Mesquer ügyben 2008. június 24-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-4501. o.] 53. pontját és a C-263/05. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-11745. o.] 32. pontját).
- 38 A „megválni” kifejezést illetően ezen ítélkezési gyakorlatból kitűnik továbbá, hogy e kifejezést a 2006/12 irányelv céljának fényében kell értelmezni, amely a (2) preambulumbekzdése szerint az emberi egészség és a környezet védelme a hulladék gyűjtése, szállítása, kezelése, tárolása és lerakása által okozott káros hatások ellen, valamint EUMSZ 191. cikk (2) bekezdése alapján, amely előírja, hogy az Európai Unió környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, és ez a politika az elővigyázatosság és a megelőzés elvén alapul. Ebből következik, hogy a „megválni” kifejezés, és a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti hulladék” fogalma nem értelmezhető megszorítóan (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Commune de Mesquer ügyben hivatkozott ítélet 38. és 39. pontját).
- 39 A 2006/12 irányelv rendelkezéseiből kitűnik, hogy a „megválni” kifejezés egyszerre foglalja magában anyag vagy tárgy ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének e) és f) pontja szerinti „ártalmatlanítását” és „hasznosítását” (lásd ebben az értelemben a C-129/96. sz. Inter-Environnement Wallonie ügyben 1997. december 18-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-7411. o.] 27. pontját).
- 40 Pontosabban a 2006/12 irányelv szerinti „hulladék” fennállását a körülmények összességére tekintettel kell megvizsgálni, ezen irányelv céljára figyelemmel, és ügyelve arra, hogy ne sérüljön annak hatékony érvényesülése (lásd a C-418/97. és C-419/97. sz. ARCO Chemie Nederland és társai egyesített ügyekben 2000. június 15-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-4475. o.] 73., 88. és 97. pontját és a C-9/00. sz. Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben 2002. április 18-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-3533. o.] 24. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 41. pontját).
- 41 Bizonyos körülmények utalhatnak anyagtól vagy tárgytól való „megválást” jelző cselekedet, szándék vagy kötelezettség meglétére a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében.
- 42 Először is különös figyelmet kell szentelni annak a körülménynek, hogy a szóban forgó tárgy vagy anyag használhatatlan vagy azzá vált a birtokosa számára és ily módon e tárgy vagy anyag tehernek minősül, amelytől az meg kíván válni (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 37. pontját). Ha ugyanis ez a helyzet, akkor fennáll annak a veszélye, hogy a birtokos a környezet veszélyeztetésére alkalmas módon válik meg a birtokában lévő tárgytól vagy anyagtól, különösen azt elhagyva, lerakva vagy ellenőrizetlenül ártalmatlanítva. A 2006/12 irányelv szerinti „hulladék” fogalma alá tartozva e tárgy vagy ezen anyag az ezen irányelv rendelkezéseinek hatálya alá tartozik, ami azzal jár, hogy az említett irányelv 4. cikke szerint a hasznosítása vagy az ártalmatlanítása az emberi egészség veszélyeztetése, valamint anélkül kell, hogy történjen, hogy az alkalmazott eljárások vagy módszerek veszélyeztetnék a környezetet.

- 43 Ami a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, a szóban forgó tételre vonatkozó esetleges „megvál[ási] kötele[zettség]” érinti, először is meg kell állapítani, hogy főszabály szerint nem áll fenn e tételre vonatkozó abszolút megválási kötelezettség, mivel az utóbbi nem tartalmaz tiltott, jogellenes, vagy különleges fertőzési veszélyt jelentő anyagokat, amelyeket a birtokos köteles lenne ártalmatlanítani (lásd analógia útján a C-176/05. sz. KVZ retec ügyben 2007. március 1-jén hozott ítélet [EBHT 2007., I-1721. o.] 59. pontját). Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az említett tétel ugyanis kezelés nélkül eladható volt a piacon, abban az állapotban, amelyben a Shellnek történő visszaadásakor volt.
- 44 Írásbeli észrevételeiben a Bizottság mindazonáltal úgy érvelt, hogy mivel egyrészt a szóban forgó tétel nem volt alkalmas a belga ügyfél által célzott használatra, másrészt pedig az utóbbi a tétel túl alacsony lobbaspontja miatt nem rendelkezett a tárolásához szükséges engedéllyel, ezen ügyfél számára e tétel tehernek minősült, amelytől megválni szándékozott, sőt köteles volt.
- 45 Önmagukban e körülmények nem teszik azonban lehetővé annak megállapítását, hogy e tétel a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti „hulladéknak” minősült. Ugyanis először is meg kell vizsgálni, hogy az említett tétel Shellnek azon indokkal történő visszaadásával, hogy az nem felel meg a szerződéses megállapodásoknak, a belga ügyfél ténylegesen „megvált”-e attól, a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint.
- 46 E tekintetben különös jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a belga ügyfél az adásvételi szerződés szerint visszaadta a Shellnek a nem megfelelő ULSD-dízelolajat, annak visszatérítése érdekében. Márpedig így eljárva, ezen ügyfél nem tekinthető olyan személynek, akinek a szóban forgó tétel ártalmatlanítási vagy hasznosítási műveletnek alávetése állt szándékában, és így attól nem „vált meg” a 2006/12 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében. Emellett hozzá kell tenni, hogy az alapügyekben szereplő körülményekhez hasonló körülmények között kevésbé áll fenn annak a veszélye, hogy a birtokos a környezetre veszélyes módon válik meg e tételtől. Ugyanez érvényes akkor is, ha mint az alapügyben, az érintett anyag vagy tárgy nem elhanyagolható piaci értékű.
- 47 E feltételek mellett azt kell még meghatározni, hogy a Shellnek szándékában állt-e „megválni” a szóban forgó tételtől, abban a pillanatban, amikor annak nem megfelelősége megállapításra került. Ilyen szándékot ugyanis nem lehet tulajdonítani a Shellnek ezen időpont előtt, mivel az utóbbi nem volt tudatában annak a ténynek, hogy a belga ügyféllel kötött szerződési feltételeknek nem megfelelő anyag birtokában volt.
- 48 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság – amely vizsgálni köteles, hogy a kérdéses tárgy vagy anyag birtokosának ténylegesen szándékában állt-e az attól való „megválás” – feladata a jelen ügy összes körülményének figyelembevételével, biztosítva a 2006/12 irányelv által kitűzött cél tiszteletben tartását, amely annak biztosítására irányul, hogy a hasznosítási és ártalmatlanítási műveletek az emberi egészség veszélyeztetése, valamint anélkül történjenek, hogy az alkalmazott eljárások vagy módszerek veszélyeztetnék a környezetet.
- 49 Ami a kérdést előterjesztő bíróság által említett körülményeket illeti, amelyek szerint egyrészt a szóban forgó tétel kezelés nélkül, a belga ügyfél által a Shellnek történő visszaadásakor fennálló állapotában volt értékesíthető a piacon, másrészt pedig a szóban forgó tétel piaci értéke megközelítőleg megegyezik a megállapított feltételeknek megfelelő termék piaci értékével, hangsúlyozni kell, hogy bár e bíróság inkább azon ötlet elutasítása felé hajlik, amely szerint e tétel olyan terhet jelentett, amelytől a Shell „megválni” kívánt, e körülmények nem meghatározó jellegűek, mivel nem tűnik ki belőlük, hogy mi volt a Shell tényleges szándéka.

- 50 Emellett e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a „hulladék” fogalma” nem értelmezhető úgy, mint amely kizárja a piaci értékkel bíró anyagokat és tárgyakat, amelyek gazdasági újrahasznosítás tárgyát képezhetik (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 29. pontját).
- 51 Az a körülmény, hogy a szóban forgó tételhez hasonló termékek kereskedelme általában nem minősül hulladékkereskedelemnek, annak ellenére, hogy arra utaló tényező is, hogy e tétel nem hulladék, nem teszi lehetővé annak kizárását, hogy a Shellnek szándékában volt „megválni” attól.
- 52 Ezzel szemben az a körülmény, hogy a Shell azzal a szándékkal vette vissza a szóban forgó tételt, hogy azt összekeveri és újbóli forgalomba hozza, döntő jelentőséggel bír a jelen ügyben.
- 53 Ugyanis nem igazolható a birtokosuk által, bármely hasznosítást szolgáló művelettől függetlenül, előnyös feltételekkel felhasználni vagy kereskedelmi forgalomba bocsátani tervezett áruknak, anyagoknak vagy termékeknek a 2006/12 irányelv annak biztosítására irányuló rendelkezéseinek hatálya alá vonása, hogy a hasznosítási és ártalmatlanítási műveletek az emberi egészség veszélyeztetése, valamint anélkül történjenek, hogy az alkalmazott eljárások vagy módszerek veszélyeztetnék a környezetet. Mindazonáltal a „hulladék” fogalmának széles körű értelmezésére irányuló kötelezettségre tekintettel ezen érvelést azon helyzetekre kell korlátozni, amelyekben a kérdéses áru vagy anyag újrahasznosítása nemcsak esetleges, hanem biztos, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, anélkül hogy azt megelőzően a 2006/12 irányelv II. B. mellékletében foglalt hulladékhasznosítási eljárások egyikét igénybe kellene venni (lásd analógia útján a fent hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 36. pontját és a C-114/01. sz. AvestaPolarit Chrome ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8725. o.] 36. pontját).
- 54 A fenti megfontolásokra tekintettel azt kell válaszolni az előterjesztett kérdésekre, hogy a 259/93 rendelet 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben nem tartozik az e rendelkezés szerinti „hulladék” fogalma alá az olyan tétel dízelolaj, amely tévedésből más anyaggal keveredett, feltéve hogy birtokosának ténylegesen szándékában állt ezen más termékkel összekeveredett tétel újbóli forgalomba hozatala, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

- 55 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A 2001. december 28-i 2557/2001/EK bizottsági rendelettel módosított, az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1993. február 1-jei 259/93/EGK tanácsi rendelet 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben nem tartozik az e rendelkezés szerinti „hulladék” fogalma alá az olyan tétel dízelolaj, amely tévedésből más anyaggal keveredett, feltéve hogy birtokosának ténylegesen szándékában állt ezen más termékkel összekeveredett tétel újbóli forgalomba hozatala, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások